

Raport o stanie realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce w III kwartale 2001 r.

W wykonaniu ustaleń podjętych na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 28 listopada 2000 r. Minister Nauki - Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych przedkłada niniejszy raport jako trzeci z serii co kwartalnych raportów obrazujących stan realizacji zadań w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce, wynikających z przyjętego przez Radę Ministrów stanowiska w sprawie uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lipca 2000 r. w sprawie budowania podstaw społeczeństwa informacyjnego w Polsce oraz dokumentu "Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce".

Niniejszy raport przygotowany został na podstawie informacji przedłożonych przez resorty oraz instytucje zaangażowane w proces budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce.

1. Program eContent

W dniu 25 lipca 2001 r. Komitet Integracji Europejskiej podjął decyzję o powierzeniu **Ministrowi Nauki - Przewodniczącemu Komitetu Badań Naukowych** koordynacji działań związanych z udziałem Polski w programie *eContent* (wieloletnim programie Unii Europejskiej, mającym na celu stymulowanie rozwoju i wdrażania europejskich zasobów cyfrowych w sieciach globalnych oraz promowanie różnorodności językowej w społeczeństwie informacyjnym). Rolę krajowego punktu kontaktowego programu *eContent* pełnić będzie Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie. Decyzja ta została wcześniej uzgodniona w ramach Zespołu ds. *eEurope+*.

Program ten stanowi jeden z elementów realizacji planu działań *eEurope 2002 - An Information Society for All* oraz *eEurope+ 2003 - A cooperative effort to Implement the Information Society in Europe*.

2. Dokumenty przyjęte przez Radę Ministrów

W **Ministerstwie Gospodarki** prowadzone były prace nad dokumentem *ePolska - plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001 - 2006*. Dokument ten Rada Ministrów przyjęła w dniu 11 września 2001 roku. Jest on uszczegółowieniem zadań wynikających z przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 28 listopada 2000 r. dokumentu strategicznego "Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce". *ePolska* została opracowana na wzór inicjatywy *eEurope+* w ramach realizacji ustaleń Rady Ministrów podjętych podczas posiedzenia w dniu 28 listopada 2000 roku.

Ministerstwo Gospodarki przygotowało również dokument "Zwiększenie innowacyjności gospodarki w Polsce do 2006 roku", który został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 11 lipca 2001 roku. W ramach tego programu przewidziano w szczególności:

- rozbudowę nowoczesnej infrastruktury informacyjnej o znaczeniu ponad instytucjonalnym,

- tworzenie i wspieranie działalności centrów informacji, szkolenia i transferu technologii w zakresie technologii informacyjnych (zwłaszcza dla wspierania szerokiego wykorzystania tych technologii w małych i średnich przedsiębiorstwach, szczególnie na obszarach wiejskich),
- wsparcie dla innowacyjnych projektów małych i średnich przedsiębiorstw mających na celu wykorzystanie środków technologii informacyjnych w produktach,
- prace legislacyjne w celu uregulowania wspólnie z krajami Unii Europejskiej problemów prawnych, wynikających z nowych zastosowań technologii informacyjnych,
- ochronę własności intelektualnej w stosunku do dzieł dostępnych w Internecie,
- tworzenie społeczeństwa informacyjnego poprzez szerokie wykorzystywanie technik informacyjnych w procesie kształcenia i edukacji, zarządzaniu przedsiębiorstwami, usługach (w tym rozwoju usług elektronicznych i handlu elektronicznego),
- upowszechnienie wiedzy o korzyściach wynikających z innowacyjnego zastosowania środków technologii informacyjnych w produktach, procesach i usługach poprzez organizowanie wystaw, targów, sympozjów i konferencji,
- podniesienie prestiżu społecznego nauki i techniki poprzez popularyzację w środkach masowego przekazu osiągnięć w dziedzinie technologii informacyjnych,
- promowanie polskiej myśli naukowo-technicznej i polskich technologii informacyjnych za granicą.

3. Edukacja informatyczna

W dniu 6 czerwca 2001 roku zostało podpisane porozumienie pomiędzy Telekomunikacją Polską S.A. a **Ministrem Edukacji Narodowej** w zakresie upowszechniania Internetu w szkołach. Porozumienie to dotyczy podłączenia dodatkowej linii telefonicznej do szkół za cenę 1 zł netto oraz udzielenia szkołom przez TP S.A. miesięcznej bonifikaty w wysokości równoważności 600 jednostek taryfikacyjnych netto na połączenia z siecią Internet w ramach niekomercyjnych zajęć edukacyjnych.

Od sierpnia br. firma INTEL realizuje we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej projekt "Nauczanie ku Przyszłości", którego celem jest przygotowanie nauczycieli do wykorzystywania komputerów i Internetu w pracy dydaktycznej przy nauczaniu różnych przedmiotów w szkołach.

4. Dokument i gospodarka elektroniczna

W **Ministerstwie Gospodarki** prowadzone były prace nad projektem ustawy o świadczeniu usług teleinformatycznych i handlu elektronicznym, której zadaniem jest dostosowanie przepisów polskiego dorobku prawnego do norm prawnych Unii Europejskiej. Ustawa ta implementuje postanowienia Dyrektywy 2000/31/EC Parlamentu Europejskiego w sprawie niektórych prawnych aspektów usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w Unii Europejskiej (Dyrektywa o handlu elektronicznym). Projekt ustawy został przyjęty przez Komitet Integracji Europejskiej w dniu 1 sierpnia 2001 roku i został rekomendowany do przyjęcia przez Radę Ministrów.

5. Zamówienia publiczne

Urząd Zamówień Publicznych zakończył prace nad nowelizacją ustawy o zamówieniach publicznych, której celem jest wzmocnienie systemu zamówień publicznych m.in. poprzez

rozdzielenie podmiotowej oceny oferentów od merytorycznej oceny ofert, zwiększenie jawności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz wzmocnienie systemu protestów i odwołań. Ustawa zmieniająca ustawę o zamówieniach publicznych uchwalona przez Sejm w dniu 22 czerwca 2001 roku (D.U. nr 76 z dnia 25 lipca 2001 roku poz.813) wejdzie w życie w dniu 25 października 2001 r.

Zakończono także prace nad kolejną nowelizacją ustawy o zamówieniach publicznych, w której istotną zmianą dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce jest wprowadzenie obowiązku publikowania ogłoszeń o przetargach nieograniczonych na stronach internetowych. Obowiązek ten dotyczyć będzie przetargów nieograniczonych, wobec których nie ma obowiązku publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych (tj. o wartości szacunkowej do 30000 Euro). Ustawa uchwalona została przez Sejm w dniu 26 lipca 2001 r. - obecnie czeka na podpis Prezydenta RP.

6. Informatyzacja administracji

Resorty i instytucje zaangażowane w proces budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce dokonywały sukcesywnej modernizacji swoich serwisów internetowych oraz aktualizacji ich zawartości.

Opracowywany w **Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji** *Plan Informatyzacji Administracji* jest w dalszym ciągu w fazie uzgadniania. Przekazane do MSWiA uwagi do dokumentu, sformułowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Sprawiedliwości, Państwową Agencję Atomistyki i Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w następstwie przedłożenia *Planu Informatyzacji Administracji* Radzie Ministrów, oraz zmiany wynikłe m.in. z rozstrzygnięć ustawy o podpisie elektronicznym będą podstawą do modyfikacji planu.

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzone były prace przygotowawcze do uczestnictwa Polski w programie IDA od początku 2002 r. W tym celu ustalono aktualny zakres projektów horyzontalnych i sektorowych programu, określono zakres tematyczny resortów w tym programie oraz powołano zespół koordynujący. Przedstawiciele ministerstwa brali udział w spotkaniach komitetów i zespołów unijnych (WHAM, TAC) zajmujących się programem IDA.

Przygotowane zostały nowe zasady obiegu informacji w systemie utrzymania rejestru PESEL.

W trakcie realizacji jest implementacja centralnej bazy danych Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP) w **Komendzie Głównej Policji**. W Komendzie Głównej Policji prowadzono również prace dostosowawcze mające na celu uczestnictwo Policji w wymianie informacji z *Schengen Information System*. Wdrażano nowoczesne metody wspierające proces wykrywania przestępstw oraz system Automatycznego Rozsyłania Informacji o Przepustkach. Kontynuowano prace nad wdrożeniem Systemu Wspomagania Dowodzenia w Szczecinie, Łodzi, Krakowie i Warszawie. Zakończono wstępne prace nad przygotowaniem zarządzenia Komendanta Głównego Policji w sprawie metod i form gromadzenia, przetwarzania i wykorzystywania przez Policję informacji uzyskanych w trakcie realizacji zadań. Opracowana została koncepcja dostępu do rejestrów państwowych: PESEL i KRS. W trakcie realizacji jest modernizacja infrastruktury teletransmisyjnej.

W trakcie przygotowania są założenia do portalu **Komendy Głównej Straży Pożarnej**. W trakcie opracowywania - we współpracy z Dowództwem Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej - są zasady współpracy dotyczące systemów ostrzegania o zagrożeniach z powietrza. Opracowano wstępny projekt elektronicznego systemu zbierania i przekazywania informacji o przewozach substancji niebezpiecznych. Wdrożono system wymiany informacji o siłach i środkach będących w dyspozycji Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego. Kontynuowane są prace nad opracowaniem zasad wymiany informacji dotyczących sytuacji niebezpiecznych pomiędzy KG PSP a innymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo obywateli i środowiska. Otwierane są kolejne centra powiadamiania ratunkowego. Prowadzone są przygotowania do organizacji centrów zarządzania kryzysowego.

W **Urzędzie Zamówień Publicznych** trwają prace nad przebudową systemu informatycznego, czego efektem będzie stworzenie bardziej elastycznego dostępu do bazy ogłoszeń o zamówieniach publicznych. Udoskonalony zostanie także system elektronicznego zamieszczania ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Ministerstwo Finansów kontynuuje realizację projektu e-polt@x, którego celem jest wdrożenie obsługi dokumentów w formie elektronicznej w administracji podatkowej. Zakończono eksploatację wersji testowej podsystemu wymiany dokumentów elektronicznych pomiędzy trzema urzędami skarbowymi województwa zachodniopomorskiego i podmiotami zewnętrznymi (płatnikami). Wyniki eksploatacji przedstawiono w formie raportu dostępnego pod adresem: <http://test.mofnet.gov.pl>. Zespół projektowy powołany w Ministerstwie Finansów opracowuje dokumenty niezbędne do wprowadzenia w administracji podatkowej elektronicznej wymiany informacji.

Ponadto kontynuowana jest realizacja projektu pod nazwą "System Monitorowania Prawa Podatkowego". W jego wyniku powstanie centralny, zlokalizowany w sieci rozległej resortu finansów, elektroniczny zbiór dokumentów z zakresu spraw podatkowych. System ułatwi koordynowanie i ujednolicanie opinii i wyjaśnień udzielanych przez administrację podatkową oraz przyspieszy wykrywanie niezgodności sądów w sprawach podatkowych. Zbiór dokumentów elektronicznych będzie dostępny on-line. Prowadzone są również przygotowania do wdrożenia resortowego Intranetu.

Przedstawiciele **Ministerstwa Spraw Zagranicznych** uczestniczą w pracach Międzyresortowego Zespołu ds. Przygotowania Organów Administracji Rządowej do współpracy z Systemem Informacyjnym Schengen (SIS), a także w pracach grup (roboczej i ds. organizacyjnych) wchodzących w skład ww. Zespołu. Prowadzone są prace nad opracowaniem pozostałych modułów systemu "Konsulat" jak np. moduł paszportowy, prawny, kancelaryjny itd. W końcowej fazie realizacji znajduje się instalacja sieci światłowodowej na potrzeby Internetu w budynku głównym i w budynkach filialnych.

W III kwartale 2001 roku serwis internetowy **Ministerstwa Środowiska** został poszerzony o użyteczne informacje dotyczące ochrony środowiska (m.in. *Program rozwoju energetyki wiatrowej, Informacja o działaniach Ministerstwa Środowiska w zakresie przeciwdziałania skutkom powodzi*) oraz projekty aktów normatywnych (m.in. *projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie progowych poziomów hałasu, projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska*).

W Biurze Gospodarki Wodnej kontynuowane są prace nad stworzeniem witryny internetowej, która oprócz informacji dotyczących biura zawierałaby wiadomości dotyczące zarządzania gospodarką wodną w Polsce.

W Głównym Urzędzie Statystycznym opracowano założenia merytoryczne budowy systemu informatycznego realizacji Narodowego Spisu Powszechnego (NSP) oraz Powszechnego Spisu Rolnego (PSR). Ogłoszono przetargi na wykonanie głównych podsystemów systemu spisowego, w tym na rozbudowę systemu redagowania danych spisowych, modernizację sieci rozległej WAN-GUS oraz hurtownię danych.

Rozpoczęto także projektowanie tablic wynikowych dla potrzeb **Narodowego Spisu Powszechnego i Powszechnego Spisu Rolnego**.

Na podstawie Narodowego Programu Przygotowania do Członkostwa i priorytetów określonych przez Komisję Europejską do programu PHARE □ 2000 dla Polski został włączony projekt PL0003.14 "Statystyka regionalna" z budżetem 4 mln Euro i ustalonym okresem realizacji na lata 2001-2003. Celem tego projektu jest dostosowanie i rozwój (w ślad za reformą administracyjną kraju) polskiej statystyki regionalnej do *acquis communautaire* oraz przygotowanie Polski do wykorzystania instrumentów przedakcesyjnych oraz funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W tym celu postanowiono zharmonizować metodologię statystyki regionalnej z wymaganiami Unii Europejskiej, podnieść efektywność nowych regionalnych urzędów statystycznych oraz zmodernizować i rozwinąć dedykowany system informacyjny statystyki regionalnej (który obejmuje: rejestr terytorialny TERYT, Bank Danych Regionalnych BDR, system statystycznej informacji geograficznej GIS), aby spełnić potrzeby informacyjne funduszy strukturalnych UE, ułatwić bezpośredni dostęp do danych użytkownikom zewnętrznym oraz umożliwić bezpośrednią komunikację z odpowiednimi systemami w Eurostat.

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, podległy **Ministerstwu Rozwoju Regionalnego i Budownictwa**, modyfikuje bazę centralnych rejestrów osób z uprawnieniami budowlanymi, rzeczoznawców budowlanych i osób karanych z tytułu odpowiedzialności zawodowej.

W Centralnym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej **Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii** prowadzone są sukcesywne działania w celu wprowadzenia cyfrowego obiegu dokumentów, maksymalnego wykorzystania prowadzonych baz oraz rozszerzenia dostępu do materiałów i informacji za pośrednictwem Internetu.

W Urzędzie Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast trwają prace mające na celu stworzenie systemu elektronicznego obiegu informacji, uruchomiono system "Kalendarz" jako element systemu informowania kierownictwa resortu.

W ramach projektu "Wzmocnienie administracji i zasobów ludzkich w celu przygotowania do członkostwa w Unii Europejskiej" realizowanego w Urzędzie Służby Cywilnej, przedstawiciele Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast zostali skierowani do Międzyresortowej Komisji ds. Informatów. Wiedza i doświadczenie z pracy w ww. komisji pozwoli w przyszłości na prawidłowe zorganizowanie stanowiska umożliwiającego obywatelom dostęp do aktualnych przepisów z zakresu działania urzędu.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi kontynuowało prace nad Zintegrowanym Systemem Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR), w ramach których prowadzono prace m.in. nad

określeniem metodologii badań rynkowych w ramach ZSRIR dla rynków zbóż, baraniny, drobiu i jaj, mleka i roślin oleistych. W celu wzmocnienia i rozwoju administracji weterynaryjnej oraz ochrony weterynaryjnej przyszłych zewnętrznych granic Unii Europejskiej opublikowane zostały na stronie WWW Inspekcji Weterynaryjnej aktualne informacje o pracy organów inspekcji weterynaryjnej oraz Głównego Inspektoratu Weterynarii.

W ramach wzmocnienia i rozwoju administracji fitosanitarnej oraz ochrony fitosanitarnej przyszłych zewnętrznych granic Unii Europejskiej rozstrzygnięto przetarg na dostawę sprzętu komputerowego i kopiarek dla Inspekcji Ochrony Roślin.

Ministerstwo Skarbu Państwa przygotowało do wysłania zaakceptowany przez Bank Światowy projekt pod nazwą "Budowa Systemu MSP do wytwarzania i przechowywania informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową oraz rozbudowa i dostosowanie struktur fizycznych i programowych Zintegrowanego Systemu Informatycznego MSP do wymogów ustawy o ochronie informacji niejawnych w zakresie obejmującym wszystkie klauzule klasyfikowane w ramach tajemnicy służbowej".

W **Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej** dokonano wstępnej analizy i przygotowano strategię dalszego postępowania przy wprowadzaniu technik elektronicznego przekazywania dokumentów we wszystkich jednostkach resortu.

Podczas najbliższego posiedzenia Zespołu ds. koordynacji informatyzacji urzędów nadzorowanych i jednostek podległych Ministrowi Transportu i Gospodarki Morskiej zostanie przedstawiony szczegółowy plan działań pierwszego etapu wprowadzania użytkownika poczty elektronicznej na potrzeby resortu.

Ministerstwo Obrony Narodowej kontynuowało rozbudowę terytorialnej infrastruktury trzech niezależnych resortowych sieci komputerowych (poczty elektronicznej) do przechowywania, przetwarzania i przesyłania informacji jawnych (MIL-WAN) i niejawnych (SEC-WAN) oraz Internetu. Przygotowano i przeprowadzono cykliczne specjalistyczne szkolenia informatyczne w zakresie użytkownika systemowego oprogramowania komercyjnego oraz obsługi dziedzinowych systemów informatycznych eksploatowanych w resorcie obrony narodowej.

Prowadzono prace nad opracowaniem "Studium Realizowalności Zintegrowanego Systemu Informatycznego Resortu Obrony Narodowej".

W **Ministerstwie Zdrowia** rozpoczęto realizację projektu informatyzacji rejestru zakładów opieki zdrowotnej. Przygotowano do podpisu lub konsultacji międzyresortowych kilka rozporządzeń, które angażują technologie informatyczne w obiegu informacji w ochronie zdrowia (w tym m.in. *Rozporządzenie w sprawie danych gromadzonych przez świadczeniodawców i przekazywanych do Kas Chorych*).

W **Ministerstwie Sprawiedliwości** kontynuowano realizację projektu "Centrum Ogólnopolskich Rejestrów Sądowych (CORS)", w ramach którego trwają prace związane z rozbudową systemu udzielania informacji z Krajowego Rejestru Sądowego oraz prowadzone są prace projektowe nad specyfikacją funkcjonalną systemu informatycznego Nowa Księga Wieczysta.

Ponadto zakończono przetarg na sprzęt komputerowy dla prokuratur objętych wdrożeniem Systemu Informatycznego Prokuratur (SIP) ze środków Phare. W prokuraturach okręgowych i apelacyjnych trwają prace adaptacyjne w zakresie budowy sieci lokalnych niezbędnych do wdrożenia systemu SIP.

Zgodnie z założonym harmonogramem prac Ministerstwo Sprawiedliwości dokonało analizy potrzeb i wymagań przyszłych użytkowników systemu *e-Court*. Przeprowadzono w tym celu badania ankietowe wśród prawników pracujących w różnych instytucjach i organizacjach. Wyniki ankiety zostały przesłane następnie do Zespołu Projektowego *eCourt*.

7. Rozwój rynku teleinformatycznego

Nadzorowana przez **Ministra Nauki** jednostka badawczo-rozwojowa Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa (JBR NASK) przystąpiła do modernizacji miejskiej sieci komputerowej w Warszawie "WARMAN". Realizowana modernizacja ma na celu znaczące usprawnienie działania sieci i umożliwienie świadczenia nowych usług sieciowych.

8. Nauka i kultura

Polska Akademia Nauk opracowała kompleksowy system informacyjny INFO PAN, którego zadaniem jest m.in. gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji o PAN, a także zapewnienie dostępu placówek PAN do niezbędnych baz danych, zapewnienie promocji działalności PAN, jak również wspomaganie systemu zarządzania oraz uproszczenie i wdrożenie systemu sprawozdawczego. Kontynuowano prace nad stworzeniem bibliotecznej sieci informatycznej obejmującej zasoby biblioteczne placówek Akademii.

W wykonaniu uchwały Komitetu Badań Naukowych nr 24/2001 z dnia 21 czerwca 2001 r. środowisko naukowe przedstawiło **Komitetowi Badań Naukowych** szczegółowe uzgodnienia dotyczące realizacji inwestycji w zakresie budowy ogólnopolskiej sieci optycznej w ramach programu PIONIER. Na posiedzeniu w dniu 20 września 2001 r. Komitet Badań Naukowych zaakceptował przedstawione przez środowisko propozycje - umożliwiają to rozpoczęcie jeszcze w bieżącym roku realizacji I etapu inwestycji, w ramach którego planowana jest budowa następujących połączeń: Warszawa - Białystok, Warszawa - Radom - Kielce - Kraków - Bielsko-Biała oraz Katowice - Opole - Wrocław - Zielona Góra - Poznań.

Równolegle, w ramach realizacji programu PIONIER, wpływają do KBN wnioski jednostek o dofinansowanie projektów celowych, celowych zamawianych i badawczych zamawianych dotyczących usług i aplikacji dla społeczeństwa informacyjnego. Wnioski te są rozpatrywane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

W ramach popularyzacji idei społeczeństwa informacyjnego w dniach 7-9 września br. zorganizowano pod patronatem Komitetu Badań Naukowych obchody 10-lecia Internetu w Polsce pod nazwą "Parada internautów" .

We wrześniu br. roku odbywał się w Warszawie i Wrocławiu Festiwal Nauki - największa polska impreza popularyzująca naukę w społeczeństwie. Organizacja festiwalu została dofinansowana przez Komitet Badań Naukowych, który jak co roku objął to wydarzenie patronatem. Wśród tematów festiwalu istotne miejsce zajęły zagadnienia zaawansowanych technologii informacyjnych.

Ostatnia modyfikacja: 9 października 2001 roku